

Zmiany podatkowe w 2022 roku

Miało być pięknie, miało być sprawiedliwie. Miała być pierwsza od wielu lat tak duża reforma polskiego systemu podatkowego. Kampanie mówiły o wyrównaniu nierówności, potencjalnych zyskach, które odczuje wielu podatników, wyższa kwota wolna, ulga dla klasy średniej, jaśniejsze i przejrzystsze przepisy. A jak wyszło...?

tekst →

Urszula Ogorzałek
specjalista ds. podatków w GW LAW

Mamy 1 stycznia 2022, mija kilka dni nowego roku, pierwsi pracujący dostają wypłaty. Wynagrodzenie otrzymuje nie tak zwana klasa wyższa, ale średnia – nauczyciele, policjanci, funkcjonariusze. Co się okazało? Każda z tych grup otrzymała niższe wynagrodzenie niż w analogicznym okresie roku 2021. Rozpoczyna się szum medialny. Co robi ustawodawca? W pośpiechu wydaje 7 stycznia rozporządzenie w sprawie przedłużania terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, zmieniające ustawę. Płatnicy zostali zobowiązani do ponownego przeliczenia naliczonych wynagrodzeń oraz dokonania korekt zrównujących otrzymane wynagrodzenia netto do wynagrodzeń obliczonych według przepisów z roku 2021. W przypadku nieprzekazania pobranej zaliczki na podatek dochodowy do Urzędu Skarbowego płatnicy powinni byli niezwłocznie zwrócić pobrane zaliczki podatnikom. Ze względu na liczne wątpliwości dotyczące mocy prawnej rozporządzenia z 7 stycznia 2022 roku 10 marca weszła w życie ustawa z dnia 24 lutego 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin. Zmiany dotyczą przepisów art. 32, art. 38, dodano art. 53a ustawy PIT, który przenosi zapisy rozporządzenia do ustawy.

CO ZMIENIA USTAWA?

Przyjrzyjmy się zmianom wprowadzonym ustawą z 10 marca 2022 roku.

1. Oświadczenie PIT 2 (nowelizacja art. 32 ust 3 ustawy PIT) – oświadczenie może być złożone w dowolnym momencie w trakcie roku. Płatnik będzie mógł stosować zmniejszenie zaliczki o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (2022 r. – 425 zł) najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał oświadczenie. Dodatkowo oświadczenie PIT 2 może złożyć też pracownik, który otrzymuje rentę lub emeryturę. Oświadczenia złożone przez podatników przed nowelizacją ustawy zachowują moc prawną.
2. W art. 53a ustawy o PIT przeniesiono z rozporządzenia przepis w zakresie przedłużenia terminu poboru i wpłaty zaliczki na podatek dochodowy w przypadku zaliczek pobieranych od lutego do grudnia 2022 roku, jeśli podatnik uzyskał od płatnika przychody w wysokości nieprzekraczającej 12 800,00 zł (limit odrębny dla każdego źródła przychodów). Wymieniony mechanizm stosujemy w szczególności do przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, emerytur i rent, umowy-zlecenia.
3. Wniosek o nieprzedłużeniu terminów poboru – zgodnie z brzmieniem rozporządzenia tylko podatnik, który nie złożył oświadczenia PIT 2, może złożyć wniosek o niestosowanie przedłużenia terminu poboru zaliczek na podatek dochodowy. Nowo dodany art. 53a ustawy PIT umożliwia złożenie ww. wniosku, także w przypadku gdy pracownik złożył oświadczenie PIT 2.
4. Zaniechanie poboru zaliczek – zgodnie z brzmieniem ustawy w miesiącach, w których występuje dodatnia różnica pomiędzy zaliczką

na podatek obliczoną według zasad w 2021 oraz w 2022, płatnik w przypadku nieprzekroczenia limitu przychodów 12 800,00 zł dokonuje dodatniej korekty zaliczki na podatek dochodowy. Korekta ujemna zostanie dokonana w miesiącach, w których zaliczka obliczona według Polskiego Ładu będzie niższa od zaliczki obliczonej według zasad obowiązujących w 2021 r. bądź w rozliczeniu rocznym.

Dlaczego ustawodawca w pośpiechu wprowadza korektę Polskiego Ładu rozporządzeniem, a następnie ustawą? Otóż najwyższa od lat obniżka podatków okazała się najwyższą od lat podwyżką dla podatników podatku od osób fizycznych. Uniemożliwienie odliczenia składki zdrowotnej od podatku okazało się wprowadzeniem dodatkowego obciążenia osób pracujących na etacie w wysokości 7,75 proc. podstawy jej naliczenia (dla przypomnienia w 2021 r. składka zdrowotna liczona była od podstawy, natomiast 7,75 proc. składki obniżało zaliczkę na podatek, efektywne obciążenie wynagrodzenia wynosiło więc 1,25 proc. podstawy). Dla osób prowadzących działalność gospodarczą zrezygnowano dodatkowo ze zryczałtowanej składki zdrowotnej, uzależniając ją od dochodu. Ryczałtowcy otrzymali trzy składki zdrowotne zależne od osiągniętego przychodu. Okazuje się, że nawet znaczące podniesienie kwoty wolnej oraz wprowadzenie ulgi dla klasy średniej nie rekompensuje zmian, jakie zostały wprowadzone w wyniku zmiany naliczania i odliczania składki zdrowotnej.

W tym miejscu w odniesieniu do podatników opodatkowanych według skali należy wspomnieć, iż ustawodawca rozszerzył stosowanie ulgi PIT dla młodych. Dzięki przepisom nowego Ładu zwolnienie do 85 528,00 zł dotyczy nie tylko osób do 26. roku życia, ale także rodziców czwórki i większej liczby dzieci, emerytów oraz osób powracających z zagranicy.

RZECZYWISTE EFEKTY POLSKIEGO ŁADU

Mimo kilku pozytywnych zmian wprowadzonych nowym Ładem tj.: zwiększenia kwoty wolnej, podniesienia drugiego progu podatkowego, wprowadzenia ulgi 4 plus, ulgi dla emerytów czy ulgi na powrót, jaki jest efekt globalny Polskiego Ładu dla podatników PIT? Likwidując odliczenie składki zdrowotnej, wprowadzono dodatkowe obciążenie wynagrodzeń wszystkich podatników. Obniżenie wynagrodzeń miesięcznych – skorygowane następnie rozporządzeniem, a od 10 marca ustawą – w przypadku niewystąpienia ujemnych różnic w zaliczkach na podatek dochodowy spowoduje w wielu przypadkach dopłatę podatku w rozliczeniu rocznym składanym do 30 kwietnia 2023 roku z całości dochodów osiągniętych w roku 2022. Wszystkie te zmiany przełożyły się też na nastroje pracowników oraz ich oczekiwania płacowe względem podmiotów zatrudniających, co może skutkować zwiększeniem presji płacowej, a tym samym obniżeniem wyniku finansowego za 2022 rok. Jaki więc będzie efekt Polskiego Ładu dla podatników oraz podmiotów zatrudniających? Obniżenie realnego dochodu netto dla podatników PIT, a dla podatników CIT – wypracowanego zysku do opodatkowania. ❌